

अस्मिन्नर्थेनीतिशास्त्रीयं दृक्श्लोकमाह सुपुष्पितइति पुष्पितःशब्देनैवफलाशां दर्शयेत्तनुफलं दर्शितस्यप्राप्तावपिविघ्नंयोजयेत् प्राप्तमप्यप्राप्तवत् आमःपकोभूत्वातिष्ठेत् नचजीर्येतधनव्ययेनश
त्रून्पोषयित्वाहीयेत् ॥ ६८ ॥ एवंनानोपायैःशत्रूणांदंडमुक्कानीतिमाह त्रिवर्गइति त्रिवर्गेधर्मार्थकामेषुत्रिविधात्रिप्रकारापीडा एकएकैकेनप्रकारेणपीड्यतइत्यर्थः तथाअनुपश्वाद्धृतइत्यनुबंधःफलंतद
पितथैवत्रिविधंशुभं पीडास्तुनशुभाः त्रिवर्गपरस्परापीडयासेवेत्यर्थः ॥ ६९ ॥ तत्रपीडामाह धर्ममिति धर्ममत्यंतंविचरतःपुंसोद्वाभ्यामर्थकामाभ्यां धनव्ययब्रह्मचर्योपक्षिप्ताभ्यांपीडाचित्तवैकल्यंभवति सा
पिपुंसःपीडाधर्मनियच्छतिनिगृह्णाति कर्तुःपीडैवधर्मपीडेत्यर्थः एवमर्थचाप्यर्थलुब्धस्यकामंचातिप्रवर्त्तिनइतिव्याख्येयं लुब्धस्यार्थंविचरतःपुंसोद्वाभ्यांकामधर्माभ्यांपीडिताभ्यांपीडाभवति सापीडार्थंनि

सुपुष्पितःस्यादफलःफलवान्स्यादुरारुहः ॥ आमःस्यात्पक्षसंकाशोनचजीर्येतकर्हिचित् ॥ ६८ ॥ त्रिवर्गेत्रिविधापीडात्यनुबंधस्तथैवच ॥ अनुबंधाःशुभा
ज्ञेयाःपीडास्तुपरिवर्जयेत् ॥ ६९ ॥ धर्मंविचरतःपीडासाऽपिद्वाभ्यांनियच्छति ॥ अर्थचाप्यर्थलुब्धस्यकामंचातिप्रवर्त्तिनः ॥ ७० ॥ अगर्वितात्मायुक्तश्चसां
त्वयुक्तोऽनसूयिता ॥ अवेक्षितार्थःशुद्धात्मा मंत्रयीतद्विजैःसह ॥ ७१ ॥ कर्मणायेनकेनैवमृदुनादारुणेनच ॥ उद्धरेद्दीनमात्मानंसमर्थोधर्ममाचरेत् ॥ ७२ ॥
नसंशयमनारुह्यनरोभद्राणिपश्यति ॥ संशयंपुनरारुह्ययदिजीवतिपश्यति ॥ ७३ ॥ यस्यबुद्धिःपरिभवेत्तमतीतेनसांत्वयेत् ॥ अनागतेनदुर्बुद्धिप्रत्युत्प
न्नेनपंडितं ॥ ७४ ॥ योऽरिणासहसंधायशयीतकृतकृत्यवत् ॥ सदृक्षाग्रेयथासुप्तःपतितःप्रतिबुध्यते ॥ ७५ ॥ मंत्रसंवरणेयत्नःसदाकार्योऽनसूयता ॥ आ
कारमभिरक्षेतचारेणाप्यनुपालितः ॥ ७६ ॥ नाच्छित्वापरमर्माणिनाकृत्वाकर्मदारुणं ॥ नाहत्वामत्स्यघातीवप्राप्नोतिमहतींश्रियं ॥ ७७ ॥ कर्शितंव्याधि
तंक्लिन्नमपानीयमघासकं ॥ परिविश्वस्तमंदंचप्रहर्तव्यमरेर्बलं ॥ ७८ ॥ नार्थिकोऽर्थिनमभ्येतिकृतार्थेनास्तिसंगतं ॥ तस्मात्सर्वाणिसाध्यानिसावशेषाणि
कारयेत् ॥ ७९ ॥ संग्रहेविग्रहेचैवयत्नःकार्योऽनसूयता ॥ उत्साहश्चापियत्नेनकर्तव्योभूतिमिच्छता ॥ ८० ॥

यच्छति एवमतिप्रवर्त्तिनःकामंविचरतःपुंसोद्वाभ्यांधर्मार्थाभ्यांपीडाभवति सापिपीडाकामंनियच्छतीतियोज्यं अर्थस्यकामस्येतिपाठेकर्मणिषष्ठ्यौ ॥ ७० ॥ ७१ ॥ समर्थोधर्ममाचरेदित्यनेनपूर्वोक्तं
सर्वकौटिल्यादिकंआपद्येवकार्येनान्यथेत्युक्तं ॥ ७२ ॥ संशयंप्राणसंकटं ॥ ७३ ॥ परिभवेत् शोकेन तमतीतेननलरामाद्याख्यानेन अनागतेनकालांतरेतवश्रेयोभविष्यतीत्याशाप्रदर्शनेन पंडितंप्रत्यु
त्पन्नेनवर्तमानेनधनादिनासांत्वयेत् ॥ ७४ ॥ संधिपक्षंनिदति योऽरिणेति ॥ ७५ ॥ मंत्रेति परचारेभ्योमंत्रस्यगूहनं आकारस्यक्रोधाद्यावेशस्यचगूहनंकर्तव्यं स्वयंचचारप्रधानःस्यादित्यर्थः ॥ ७६ ॥
दंडस्यैवप्राधान्यमाह नाच्छित्वेति ॥ ७७ ॥ विग्रहकालमाह कर्शितमिति अघासकमनाहारं ॥ ७८ ॥ नार्थिकइति संगतंसख्यं कार्येषुसावशेषेषुकार्यिणःस्ववशेतिष्ठति अन्यथानगणयंतीत्यर्थः
॥ ७९ ॥ संपहेसहायादीनां विग्रहेरिपुभिःसार्धं ॥ ८० ॥